

GALERIE  
HAUEROVA 4
 



JAN PIKOUS
PŘÍSVIT

JAN PIKOUS PŘÍSVIT

18. 5. 2023 [19.00]

[kurátor výstavy] Šimon Pikous
[výstava potrvá] 28. 9. 2023

Jan Pikous do názvů svých fotografií velmi rád vkládal slovo „horizont“. Dobře věděl, jak neodolatelně člověka upoutává ta nejzazší mez, za kterou ještě dokáže dohlédnout. To osudové omezení pohledu, které veškerá technika, takže i ta fotografická, pouze rozšiřuje, ale neruší. Doopravdy přece nevíme, co nás za tím horizontem čeká. A je opravdu velmi zvláštní rozhodnutí ze strany umělce, když se pokusí použít fotografickou techniku pro to, aby právě s její pomocí zachytil obrazy, které se dají jen tušit až někde za hranicí, kde končí běžně zobrazitelný svět. Přirozenější by asi bylo ty obrazy namalovat, popsat je ve verších nebo v příbězích. Ale Jana Pikouse možná přitahovalo právě to, že fotografii člověk podvědomě věří. A i když přesně vidíme, kde se jí už věřit nedá, inspirativní je právě to napětí. To, co se ukazuje na fotografii, pro nás přece jenom stále nějak zůstává „jakoby“ skutečné.

Povzbuzením pro Pikouse přirozeně byla situace, v jaké se fotografie nacházela v 60. letech, kdy se svou tvorbou začínal. Pozorně vnímal, že fotografové jako Emila Medková, Čestmír Krátký nebo Karel Kuklík už svoje snímky vystavují jako díla plně rovnocenná s abstraktními malbami a grafikami svých vrstevníků. Zvláště tam, kde se podkladem pro fotografický záběr stávaly fantaskně prokreslené struktury zdi, rezivějících kovů nebo třeba trouchnvějícího dřeva, se už právem dalo mluvit o samostatném oboru výtvarného umění.

Jan Pikous se nijak nezdráhal využít všeho, co pro něj z těchto proudů bylo zajímavé, ale rozhodující pro něj zůstávala představa, ke které mířil. A kdybychom snad chtěli jedním slovem pojmenovat, co jeho fotografie při vší různorodosti zvolených postupů spojuje, možná by se nabízel slovo „přísvit“. U Pikouse se věci zjevují ve zvláštním, záhadném přísvitu. Připomíná to pocity, které můžeme znát z těch chvil, kdy se ocitneme o samotě v nějaké krajině a ona se okolo nás – ale zároveň i s námi – nenadále promění. Rozzáří se nebo zešeří, něco jí celou prostoupí, takže najednou působí jako dějiště, které nás někam přenáší nebo na něco připravuje. Není překvapivé, že Pikous byl po celý život náruživý pěší poutník. Všechny ty imaginární krajiny a přeludné horizonty na jeho snímcích byly možná jen snahou přiblížit se tomu, jak neskutečná umí být krajina, když jí dokážeme ve skutečnosti uvidět.

Jaromír Typlt, 2020

[GALERIE HAUEROVA 4] Po–Pá 10.00–18.00 hod.